

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **Slovenskej konsolidačnej, a.s.**, so sídlom v Bratislave, Cintorínska č. 21, proti povinnému **Z. S.**, bývajúcemu v D., **o vymoženie 514,49 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 61 Er 3166/2011, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo 16. februára 2012, sp. zn. 23 CoE 157/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Trenčín uznesením zo 4. novembra 2011, č. k. 61 Er 3166/2011-17 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodnutie odôvodnil poukazom na § 41 ods. 2 písm. f/, § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“), § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok), § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch. Exekučným titulom bolo rozhodnutie o priestupku z 10. septembra 2009 č. ORP-P-1059/DI-TN-08, ktoré vydalo Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Trenčíne, právoplatné 2. októbra 2008 a vykonateľné 18. októbra 2008. Predpokladom pre vedenie exekúcie voči dlžníkovi je vykonateľný exekučný titul, ktorým sa ukladá určitá povinnosť, pričom môže ísť o rozhodnutie súdu alebo iných orgánov alebo inú verejnú listinu. Vzhľadom na uvedené, výkon rozhodnutia bolo možné nariadiť najneskôr 18.10.2011. Súd na preklúziu prihliada z úradnej povinnosti a preto žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na výkon exekúcie zamietol.

Krajský súd v Trenčíne na odvolanie oprávnenej uznesením zo 16. februára 2012, sp. zn. 23 CoE 157/2011 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Rozhodnutie odôvodnil tým, že pre určenie toho, či trojročná zákonná prekluzívna lehota je v konkrétnom prípade zachovaná, nie je právne významné začatie exekučného konania, ako sa mylne domnievala oprávnená, ale jeho nariadenie orgánom uskutočňujúcim výkon rozhodnutia, v danom prípade podľa Exekučného poriadku rozhodnutím súdneho exekútora, ktorý uskutočňuje exekúciu a to upovedomením o začatí exekúcie. Platné znenie § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní určuje, že výkon rozhodnutia treba nariadiť v trojročnej lehote, k čomu v preskúmvanej exekučnej veci nedošlo. Žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola súdu doručená 21.10.2011, pričom zákonná lehota uplynula 18.10.2011. V tejto lehote bolo potrebné aby sa exekučné konanie nachádzalo v štádiu, keď proti doručenému upovedomeniu o začatí exekúcie nemožno podať námietky resp. keď sa exekútorovi doručí právoplatné rozhodnutie o námietkach, ktorým sa tie zamietli a ktoré v takomto prípade možno považovať za nariadenie výkonu rozhodnutia. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala oprávnená dovolanie. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedla, že neboli dané zákonné dôvody na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o vykonanie exekúcie a pokiaľ súdy napriek tomu jej žiadosti nevyhoveli, odňali oprávnenej možnosť domôcť sa zákonným spôsobom výkonu vykonateľného exekučného titulu. Poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. decembra 2009, sp. zn. 1 Cdo 177/2009, a z 5. februára 2009, sp. zn. 5 Cdo 318/2008. Uviedla, že v danej veci nebolo možné aplikovať § 71 ods. 3 Správneho poriadku a to vzhľadom na legislatívne zmeny v oblasti výkonu rozhodnutia. Oprávnená uplatňuje svoje právo podaním návrhu na vykonanie exekúcie, pričom doručenie návrhu súdnemu exekútorovi spôsobuje začatie exekučného konania. Súdy si nesprávne vyložili termín „nariadiť výkon rozhodnutia“ a vychádzali tak z predpokladu, že pre určenie toho, či prekluzívna lehota je zachovaná, nie je právne významné začatie konania, ale jeho nariadenie orgánom uskutočňujúcim výkon rozhodnutia, t. j. upovedomením o začatí exekúcie vydaným súdnym exekútorom. Ak by sa pripustilo, že rozhodujúcim dňom pri hodnotení splnenia podmienky zachovania prekluzívnej lehoty by bol deň vydania, resp. doručenia upovedomenia o začatí exekúcie, oprávnená by sa mohla dostať do značnej právnej neistoty.

Podotkla, že v obdobných prípadoch súdy poverenie súdnemu exekútorovi vydali. Ďalej má za to, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu nespĺňa požiadavky v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p., odôvodnenie je nedostatočné, neurčité, nezrozumiteľné.

Povinný sa k dovolaniu oprávnenej písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd uznesením. Dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm. c/] na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolaním oprávnenej je napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým zákon pripúšťa dovolanie. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení vyvodit' nemožno.

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie netrpí niektorou z nich. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv

právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytykané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či dovolateľke bola v konaní odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania.

Dovolateľka argumentáciu o existencii procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. nezakladá na tvrdení, že súdy porušili ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku upravujúce postup súdu v občianskom súdnom konaní. Podstatou jej dovolacích námietok je, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z určujúceho – obsahového – hľadiska teda z jej strany nejde o námietku odňatia možnosti konať pred súdom, ale o námietku inú, ktorú dovolateľka uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Podstatná časť dovolacích námietok oprávnenej spočíva v tvrdení, že súdy v danom prípade vychádzali z nesprávnej interpretácie § 71 ods. 3 zákona č. 71/1967 Zb. a v nadväznosti na to dospeli k nesprávne právnemu názoru, že z hľadiska plynutia prekluzívnej lehoty nie je určujúce podanie návrhu na vykonanie exekúcie, ale nariadenie exekúcie.

Uvedená časť výhrad dovolateľky voči napadnutému rozhodnutiu sa týka činnosti súdu, v rámci ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav (správnosť ktorého nebola v danej veci spochybňovaná) aplikuje konkrétnu právnu normu. Táto činnosť súdu je obsahom právneho posudzovania veci. O nesprávne právne

posúdenie veci ide vtedy, ak súd nepoužil náležitý právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Ustanovenie § 237 písm. f/ O.s.p. dáva odňatie možnosti konať pred súdom výslovne do súvislosti iba s faktickou procesnou činnosťou súdu, a nie s jeho právnym hodnotením veci. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je síce relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.); nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Samotné nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov nezakladá však prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. (viď tiež R 54/2012 a niektoré ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011).

Z dovolania vyplýva, že oprávnená vidí určitú podobnosť preskúmvanej veci s inými exekučnými vecami, v ktorých už najvyšší súd skôr rozhodoval a vyslovil názor, že „nesprávnym rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa teda oprávnenému v konečnom dôsledku odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia, čo sa rovná odmietnutiu spravodlivosti“ (uznesenie najvyššieho súdu zo 17. decembra 2009, sp. zn. 1 Cdo 177/2009), resp. že „za porušenie práva na spravodlivý súdny proces treba považovať aj rozhodnutie exekučného súdu o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ak pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky“ (uznesenie najvyššieho súdu z 5. februára 2009, sp. zn. 5 Cdo 318/2008).

Pokiaľ základná téza dovolania v preskúmvanej veci spočíva v námietke oprávnenej, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, v predmetných konaniach išlo o vady procesnoprávnej povahy. Najvyšší súd to vo veci sp. zn. 5 Cdo 318/2008 vyjadril slovami „pokiaľ sa súdy ... neobmedzili len na to, čo v tomto štádiu exekučného konania mali (a mohli) skúmať, ale sa (už) v ňom neprípustne a bez zákonného podkladu zaoberali tým, čo mohli skúmať (až) v neskorších štádiách tohto konania, mal ich procesný postup znaky odopretia spravodlivosti“. Aj v dovolateľkou uvádzanej veci sp. zn. 1 Cdo 177/2009 išlo o procesnú povahu nesprávnosti vedúcej k zrušeniu dovolaním napadnutého rozhodnutia (viď tú časť odôvodnenia tohto rozhodnutia, ktorá vysvetľuje, že

zákon neurčuje dôkazné prostriedky, ktorými môže oprávnený osvedčiť svoje tvrdenia). Najvyšší súd poukazuje na to, že dovolanie nie je ďalším odvolaním a dovolací súd nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (porovnaj tiež rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 15/2011, 2 Cdo 180/2011, 3 Cdo 84/2012, 4 Cdo 46/2011, 5 Cdo 126/2010, 6 Cdo 140/2011, 7 Cdo 62/2011).

Názor oprávnenej vyjadrený v dovolaní, že zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia, ktoré nemá oporu v zákone, zakladá procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, sa prieči povahe a účelu dovolania a dovolacieho konania. Tento názor dovolateľky sa blíži k celkom neprijateľnému názoru, že aj každé vecne nesprávne zamietnutie žaloby (založené napríklad na nesprávnom právnom názore o preklúzii žalobou uplatneného práva) je vždy procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Na základe vyššie uvedeného dovolací súd uzatvára, že i keby tvrdenia oprávnenej o nesprávnom právnom posúdení veci boli prípadne v preskúmvanej veci opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), oprávnenou vytýkaná okolnosť by mala síce za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v danej veci nešlo). Keďže dovolanie oprávnenej nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd pristúpiť k posúdeniu správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nebola v preskúmvanej veci odňatá možnosť oprávnenej pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Dovolateľka taktiež tvrdila, že uznesenie odvolacieho súdu nespĺňa požiadavky kladené na odôvodnenie rozhodnutia v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p., v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 167 ods. 2 O.s.p., ak nie je uvedené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

Podľa § 211 ods. 2 O.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, pre konanie na odvolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia, t. j. prečo žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia zamietol. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ/ka sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu (napr. I. ÚS 188/06).

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že v konaní nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom a že prípustnosť jej dovolania nemožno vyvodiť z § 239 O.s.p., ani z § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie oprávnenej odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako procesne neprípustné. Pritom, riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým uznesením odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnej povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však trovy dovolacieho

konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.), navyše povinnému ani žiadne trovy v dovolacom konaní nevznikli.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. februára 2014

JUDr. Ladislav G ó r á s z, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková